

DAŞARY ÝURTDa İŞLEMEGI PIKIRLENÝÄRSIŇIZMI?

Aşakdaky maslahatlardan peýdalanyň!

www.oomasgala.com

**Howpsuz migrasiýa barada habarly boluň we zerurlyk
çykan ýagdaýynda adam söwdasynyň önüni almak
boýunça ☎ (+99312) 46 35 14 “Ynam”
gaýragoýulmasyz telefon belgisine jaň ediň.**

Bu neşir USAID-iň Merkezi Aziýada Howpsuz Migrasiýa taslamasynyň çäginde Birleşen Milletler Guramasynyň Neşe Serişdeleri we Jenaýatçylyk baradaky Müdirliği (UNODC) bilen hyzmatdaşlykda işlenip düzüldi. Bu maglumatlar Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Halkara Ösüş Agentliginiň (USAID) üsti bilen Amerikanyň halkynyň goldawy bilen döredildi. Onuň mazmuny boýunça jogapkärçilik Winrock International guramasyna degişlidir we USAID-iň, ABŞ hökümetiniň ýa-da UNODC-niň resmi pikirlerini beýan edýän däldir.

1. İş gözläniñizde:

- **Resmi işewürlük hyzmatlaryndan peýdalanyň!**
- **Iş berijiler we boş iş orunlary barada has giňişleýin öwreniň!** Guramanyň doly ady, iş berijiniň salgysy we hödürlenýän iş ýeri, iş görnüşi, iş şertleri, iş wagty, aýlyk haklary, dynç alyş we sosial tölegler barada has köpräk maglumat toplaň.
- **Zähmet şertnamasynyň şertleri bilen öňünden tanyşmagyňyzy haýyş edýäris!** Şertnamada iş sagatlaryna, işgäriň we iş berijiniň hukuklaryna we borçlaryna, şertnamany ýatyrmagyň tertibine we hödürlenýän aýlyk hakyna degişli maglumatlar görkezilýär.
- **Ýalan wadalardan ägä boluň!** Eger siziň diliňiz we iş tejribäňiz bildirilýän talaplara laýyk gelmeýän bolsa, iş berijiniň ýol harajatlaryny tölemek, resminamalary tabşyrmak, mugt ýaşamak we ýymitlenmek ýaly wadalaryna ynanyň, işi kabul etmäge howlukmaň.

Netijede, siz adam söwdasynyň pidasyna öwürülmegiňiz ähtimal, “karzy üzmek” amaly bolsa üznüksiz dowam eder.
- İşe ýerleşdirmek ýa-da islendik bir resminamalary taýýarlamak üçin öňünden **pul talap edýän kezzaplardan ägä boluň!**

2. Gitmäge taýýarlyk göründe:

- Gidýän ýurduňyzyň **diline degişli** maglumatlary öwreniň.
- Saýlan ýurduňyzyň esasy kanunlaryny, hususanda, migrasiýa baradaky kanunlaryny öwreniň.
- Dalaşgär barada maglumat - atlar, telefon belgileri, pasportlaryň nusgalary, guramanyň ady.
- Hödürlenýän iş - şäher, etrap / salgı, iş ýeri, işiň görnüşi barada maglumat.
- Siziň zähmet we beýleki hukuklaryňyzy goramaga kömek edip biljek döwlet we jemgyýetçilik guramalarynyň telefon belgilerini tapyň.
- Ýola, ýaşayş jaýyna, resminamalary taýýarlamaga, ýymitlenmäge we ş.m. üçin her aýda boljak çykdajylary hasaplamaga synanyşyň.
- Eger siziň başarnygyňyz ýa-da tejribäňiz ýeterlik däl bolsa, onda öz ýurduňyzda gurnalýan okuwlary okamagy maslahat berýäris – gowy hilli okuw size gowy iş tapmaga kömek eder hem-de durnukly girdejiňiz bolmagyny üpjün eder.
- Lukmançylyk barlagyndan öz ýurduňyzda geçiň, sebäbi eger siziň agyr keseliňiz bar bolsa size işlemek üçin rugsat berilmez (inçekeşel, AIW, AIDS, gepatit B, C, D).
- Barjak ýurduňyz we şäheriňiz, onuň howasy, medeniýeti we döp-dessurlary hakynda okaň, şeýle etseňiz size ýerli ýaşajylaryň arasynda ýaşamak we işlemek has aňsat bolar.
- Ýitirmegiňiz ýa-da eliňizden alynmagy ähtimal pasportyňyzyň we beýleki resminamalaryňyzyň göçürmelerini alyp goýuň.
- Halkara pul geçirimleriniň kömegi bilen maşgalaňyza nädip pul ugratmalydygyny öňünden öwreniň.

